

[Boligministeren.]

områdets anvendelse og udbygning er påkrævet.

Jeg tillader mig i øvrigt i det hele at henvise til bemærkningerne til det tidligere forslag samt ved dets første fremsættelse og tidligere behandling her i tinget og anbefaler hermed lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Ministeren for offentlige arbejder (*Lindberg*): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om udbygning af det storkøbenhavnske S-banenet og om forarbejder for tunnelbaneanlæg i København og Frederiksberg.

Lovforslaget blev fremsat i folketingsåret 1959-60 og fik da en stort set velvillig modtagelse ved første behandling i folketinget. Det blev derefter henvist til behandling i et af folketinget nedsat udvalg, der stillede og fik besvaret en lang række spørgsmål, men som ikke nåede at afslutte sit arbejde inden folketingsårets afslutning.

Der er ikke i nærværende lovforslag foretaget ændringer i forhold til det i folketingsåret 1959-60 fremsatte lovforslag.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Formanden: Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 1. december, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) *Fremsættelse af lovforslag.*
- 2) *Spørgsmål om meddelelse af orlov til folketingsmand Carsten Raft.*
- 3) *Spørgsmål om indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmand Carsten Raft.*

Mødet hævet kl. 14⁵.

3. møde.

Torsdag den 1. december kl. 13.

Formanden: I skrivelse af dags dato meddeler udenrigsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske bosættelseskonvention med tilhørende protokol, undertegnet i Paris den 13. december 1955 og forslag til folketingsbeslutning i anledning af en under 13. januar 1960 i Bagdad afsluttet handelsoverenskomst mellem Danmark og Irak.

I skrivelse af gårs dato meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om sandflugtens bekæmpelse, forslag til lov om ændring af lov om udførsel af kød m. m. og forslag til lov om ændring i lov om handel med foder- og gødningsstoffer samt grundforbedringsmidler.

I skrivelse af gårs dato meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring i lov om de offentlige grønlandske kasser.

Under henvisning til, at Kirsten Gloerfelt-Tarp var valgt til medlem af lønningsrådet med Helge Larsen som stedfortræder, og at Henry Christensen var valgt til medlem med Marius Buhl som stedfortræder, anmoder finansministeren i skrivelse af 30. f. m. om, at der, efter at Kirsten Gloerfelt-Tarp og Marius Buhl er udtrådt af folketinget, må blive foretaget valg af henholdsvis et nyt medlem og en ny stedfortræder til lønningsrådet for tiden indtil udgangen af juni måned 1962.

I skrivelse af 30. f. m. anmoder finansministeren om, at der for resten af funk-

[Formanden.]

tionsperioden, der udløber den 31. marts 1961, må blive foretaget valg af 2 medlemmer til repræsentantskabet for Danmarks nationalbank i stedet for Jens Sønderup, der er udtrådt af folketinget, og A. C. Normann, der er udnævnt til fiskeriminister.

I skrivelse af 30. f. m. anmoder socialministeren om, at der af folketinget må blive udpeget 4 medlemmer, der skal have sæde i folketinget, til at indtræde i det i § 12 i lov om mødrehjælpsinstitutioner, jfr. lovbekendtgørelse af 24. august 1956, omhandlede tilsynsråd.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Udenrigsministeren (J. O. Krag): Hermed har jeg den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af den europæiske bosættelseskonvention med tilhørende protokol, undertegnet i Paris den 13. december 1955.* Konventionen undertegnedes på Danmarks vegne af minister Ernst Christiansen på mødet i Europarådets ministerudvalg.

Jeg tillader mig vedrørende konventionens forhistorie og nærmere indhold at henvise til bemærkningerne til forslaget, men vil gerne fremhæve, at denne konvention er et resultat af det samarbejde, som 15 europæiske lande har etableret inden for Europarådets rammer. Konventions teksten blev udarbejdet af et ekspertudvalg, i hvis arbejde repræsentanter for udenrigsministeriet, handelsministeriet og justitsministeriet har deltaget.

Formålet med den europæiske bosættelseskonvention er ved fælles regler for behandlingen af borgere i rådets medlemslande under ophold på et andet medlemslands område at fremme den europæiske enhed.

Det viste sig under konventionens forberedelse, at det som følge af forskelligheder i lovgivningen og uligheder på det økonomiske og sociale område i medlemslandene var vanskeligt at nå til enighed om virkelige fremskridt i forhold til den bestående tilstand. I den udformning, som konventionen har fået, går den næppe på afgørende punkter videre end den faktisk bestående tilstand i medlemslandene, og

for Danmarks vedkommende medfører den ikke forpligtelser, som ikke normalt tilgodeses ved behandlingen af udlændinge her i landet.

Bosættelseskonventionen får betydning derved, at den fastsætter ret snævre grænser for adgangen til at indføre nye restriktioner over for borgere i Europarådets medlemslande, og der er endvidere ved denne aftale skabt grundlag for en liberal udvikling i fremtiden, bl. a. ved den virksomhed, som udfoldes af det i konventionen forudsete stående udvalg, som skal lette den praktiske gennemførelse af og stille forslag om ændringer i konventionen samt i det hele taget følge udviklingen på konventionens område.

De kontraherende parter forpligter sig til på en række områder at indrømme hinandens statsborgere lempelser og rettigheder, hvorved de pågældende i princippet ligestilles med landets egne borgere. Konventionen indeholder imidlertid sådanne forbehold og begrænsninger, at den som nævnt næppe går ud over en kodifikation af den herskende retstilstand i medlemslandene. Der åbnes således adgang til i forbindelse med undertegnelsen ved meddelelse til Europarådets generalsekretær at tage forbehold for så vidt angår bestemmelser i den interne lovgivning, hvorved der gøres indskrænkninger i udlændinges adgang til at udøve ejendomsrettigheder og drive økonomisk virksomhed. Fra dansk side er der taget et sådant forbehold, for så vidt angår de i den danske lovgivning indeholdte begrænsninger i så henseende. Herudover er der adgang til at tage forbehold, for så vidt den interne lovgivning i øvrigt på specielle områder ikke måtte være i overensstemmelse med konventionen.

Bosættelseskonventionen vedrører alene fysiske personer, idet man fandt, at spørgsmålet om stillingen for juridiske personer — selskaber o. lign. — frembød så mange specielle og vanskelige problemer, at det burde gøres til genstand for undersøgelse i et særligt ekspertudvalg; et sådant udvalg under Europarådet er nedsat og arbejder fremdeles med disse problemer.

Samtlige Europarådets medlemslande, med undtagelse af Irland, har undertegnet bosættelseskonventionen. De rettigheder og fordele, som hver af signatarmagterne til-

[Udenrigsministeren.]

står statsborgere i de andre lande, indrømmes i kraft af den forbindelse, der består mellem medlemmerne af Europarådet, og konventionen kan derfor kun tiltrædes af disse lande. Konventionen er hidtil alene ratificeret af Norge.

Danmarks ratifikation blev udsat på grund af overvejelser angående gennemførelsen af en lov om begrænsning af udlændinges adgang til at erhverve fast ejendom her i landet. Efter vedtagelsen af lov nr. 344 af 23. december 1959 om erhvervelse af fast ejendom er der intet til hinder for, at konventionen kan ratificeres uden forbehold.

Idet jeg i øvrigt tillader mig at henvise til bemærkningerne til det fremsatte forslag, anbefaler jeg det hermed til det høje tings velvillige behandling.

Jeg har endvidere den ære for det høje ting at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning i anledning af en under 13. januar 1960 i Bagdad afsluttet handelsoverenskomst mellem Danmark og Irak* med tilhørende brevveksling.

Den stigende samhandel efter krigen mellem Danmark og Irak har gjort det ønskeligt at afslutte denne overenskomst, som er baseret på princippet om mestbejungstigelsesbehandling og indeholder en række i lignende overenskomster sædvanligt forekommende bestemmelser til gensidig sikring af de to landes interesser, især hvad angår toldbehandlingen, import- og eksportforhold samt med hensyn til skibsfarten.

En til overenskomsten knyttet brevveksling giver tilsagn med hensyn til vilkårene for udøvelse af industri-, ingeniør- og entreprenørvirksomhed på den anden parts område.

Overenskomsten er af republikken Irak ratificeret den 27. januar 1960 og offentliggjort i den irakiske statstidende den 17. februar 1960.

På grund af det store arbejdspress i folketinget i indeværende år har det høje tings samtykke til ratifikation af overenskomsten ikke kunne indhentes tidligere, og jeg må derfor anse det for ønskeligt, at der nu også fra dansk side tages skridt til at gennemføre ratifikationen.

Landbrugsministeren (Skytte): Hermed skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om sandflugtens bekæmpelse*.

I folketingsåret 1959-60 fremsatte jeg et forslag til klitlov, der var udarbejdet af et udvalg bestående af repræsentanter for landbo- og husmandsforeningerne, Danmarks Naturfredningsforening, Amtsrådsforeningen, Sognerådsforeningen samt statens klitvæsen og landbrugsministeriet. Udvalgets betænkning af 8. januar 1960 er i forbindelse med den tidligere fremsættelse tilgæet det høje ting. Lovforslaget opnåede imidlertid ikke vedtagelse i folketingsåret 1959-60.

Det forslag til lov om sandflugtens bekæmpelse, som jeg fremsætter i dag, er i overensstemmelse med det tidligere fremsatte klitlovsforslag bortset fra enkelte ændringer foranlediget af de forhandlinger, som jeg har ført med det udvalg, der i forrige samling blev nedsat af det høje ting til behandling af forslaget. Til disse ændringer hører også en ændring af lovforslagets titel, idet betegnelsen „lov om sandflugtens bekæmpelse“ angiver lovens formål tydeligere end „klitlov“.

Som fremhævet i min tidligere fremsættelsestale tilsigter lovforslaget en sammenfattende ajourføring og modernisering af lovgivningen om sandflugtens bekæmpelse, hvis ældste gældende love er fra 1857 og 1867 og senere er suppleret med 2 tillægslove af henholdsvis 1921 og 1935.

Lovforslaget indeholder dels en mindre udvidelse af klitfredningens udstrækning, hvor den fredede havklit på enkelte steder er smallere end 100 m, idet fredningen i disse tilfælde foreslås udvidet til de bagved liggende arealer inden for 100 m fra strandbredden, dels regler om fremtidige periodiske revisioner af klitfredningsgrænsen langs vestkysten.

Stigningen i motorkørsel og turistliv ved vestkysten efter krigen i forbindelse med et betydeligt sommerhusbyggeri har øget faren for sandflugt, og jeg er derfor enig med klitvæsenet i, at kyststrækninger med klitdannelser bør fredes i et bælte på mindst 100 m fra strandbredden. Med hensyn til den foreslåede periodiske revision af klitfredningsgrænsen vil jeg gerne understrege, at der